

“ ผมต้องใช้เวลาอยู่กับเครื่องเบญจรงค์มาครึ่งชีวิตเพราะองค์ความรู้ของเบญจรงค์มีอยู่มากมายให้เราเรียนรู้ทั้งชีวิตก็ยังไม่หมด ผมจึงยินดีที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจ เพราะเบญจรงค์เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่กำลังจะสูญหายไป ”

“เขียนลายเครื่องเบญจรงค์”

ทวี พันธุ์ศรี
อายุ 48 ปี
ที่อยู่ : เลขที่ 75/3 หมู่ที่ 1 ตำบลดอนไก่อี อำเภอกะรุ้มแบน
จังหวัดสมุทรสาคร 74110
โทรศัพท์ : 08-9494-5153

ความรู้ความสามารถเมื่อบวกกับใจรักและความพยายามในการพัฒนาตัวเอง อยู่เสมอยอมทำให้คนเราประสบความสำเร็จในชีวิตได้ เช่นเดียวกับ **ครูทวี พันธุ์ศรี** ที่เริ่มต้นจากการเป็นลูกจ้างทำเครื่องเบญจรงค์ เรียนรู้ ปรับปรุง พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง จนในที่สุดก็สามารถก้าวสู่การเป็นเจ้าของร้านเบญจรงค์

ครูทวี พันธุ์ศรี จบการศึกษาจากวิทยาลัยเพาะช่างในปี 2522 สถานศึกษาที่บ่มเพาะองค์ความรู้ด้านศิลปะหลากหลายแขนง โดยเฉพาะการเขียนลวดลายไทยเป็นสิ่งที่ถนัดและชื่นชอบที่สุด แต่เมื่อเรียนจบกลับคิดไม่ออกว่าจะทำงานอะไร จนวันหนึ่งเมื่อมีโอกาสไปเที่ยวบ้านเพื่อนที่ อ.กระทุ่มแบน แหล่งการทำเครื่องเบญจรงค์ที่มีชื่อเสียง ทำให้เกิดแรงบันดาลใจที่จะสร้างสรรค์งานเบญจรงค์ ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา

“สิ่งที่จุดประกายความคิดในการทำเบญจรงค์ของผมในตอนนั้นก็คือการได้

เห็นเด็กประมาณชั้น ป.4-ป.5 มาช่วยพ่อแม่เขียนลวดลายลงบนเครื่องชาได้อย่างชำนาญ ผมประทับใจเป็นอย่างมาก และอยากลองทำดูบ้างจึงได้เริ่มศึกษา ค้นคว้าวิธีการทำจากผู้รู้อย่างจริงจัง เริ่มแรกก็ยังไม่มียุทธินทุนเท่าใดนัก จึงรับจ้างเขียนลายตามร้านเบญจรงค์ต่างๆ เพื่อสั่งสมประสบการณ์และเก็บหอมรอมริบจนมีเงินทุนสามารถเปิดร้านได้โดยเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้จำหน่ายของตนเองในที่สุด”

นอกจากความพยายามที่มีอยู่อย่างเต็มเปี่ยมแล้ว การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ในการสร้างสรรค์งานก็นับว่ามีควมจำเป็นอย่างมาก ครูทวี จึงพยายามพัฒนา คิดค้นวิธีการเขียนลาย นั่นคือ การเขียนน้ำทองด้วยเข็มฉีดยาและสร้างสรรค์งานเบญจรงค์รูปแบบใหม่ๆ ไปพร้อมๆ กัน

“แต่เดิมการเขียนลายเบญจรงค์ค่อนข้างยากเพราะต้องใช้พู่กันในการเขียน ผู้เขียนจะต้องควบคุมทิศทางหัวแปรง ซึ่งจะทำให้ยาก ผมจึงคิดค้นวิธีการเขียน

ให้ง่ายขึ้นโดยการใช้เข็มฉีดยาใส่ลงไปในหลอดเข็มฉีดยาที่ตัดส่วนปลายแหลมของหัวเข็มออก ทำให้สามารถบังคับทิศทาง การเขียนลวดลายน้ำทองได้ง่ายขึ้น วิธีนี้ทำให้ช่างทำเบญจรงค์ต่างพากันนำไปใช้กันอย่างแพร่หลายจนกลายเป็นที่นิยมในปัจจุบัน นอกจากนี้ผมยังพยายามพัฒนาฝีมือให้ตรงกับความต้องการของตลาด โดยสร้างสรรค์งานรูปแบบใหม่ๆ ขึ้น ทั้งเรื่องของลวดลายและรูปทรงของเครื่องเบญจรงค์ เดิมทีรูปทรงที่นิยมของงานเบญจรงค์คงหนีไม่พ้นภาชนะต่างๆ เช่น โถ ถ้วย แก้ว เป็นต้น แต่ผมได้พัฒนาการวาดลวดลายเบญจรงค์ลงบนกระเบื้องเคลือบ ซึ่งถูกตาต้องใจลูกค้าทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นอย่างมาก

เพราะสะดวกในการพกพาน่ากลับไป เป็นของใช้หรือของฝาก จนการวาดเบญจรงค์ลงบนแผ่นกระเบื้องได้กลายเป็นเอกลักษณ์ของผมในที่สุด ผลงานของผมยังแตกต่างจากร้านอื่นเพราะเรามีการทดลองผสมสีเพื่อให้ผลงานแต่ละชิ้นมีคุณภาพทัดเทียมกันที่สำคัญยังต้องเน้นคุณภาพและราคาที่สมเหตุสมผล ซึ่งถ้ามองย้อนกลับไปแล้วจะเห็นได้ว่าตลาดเบญจรงค์ในวันนี้คึกคักมากขึ้น เพราะรูปแบบและสีสันมีการพัฒนาให้ตรงกับความต้องการของตลาดมากขึ้นนั่นเอง”

ปัจจุบันร้านเบญจรงค์ของครูทวี พันธุ์ศรี นอกจากจะเป็นร้านขายเบญจรงค์แบบครบวงจรแล้ว ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษานักศึกษาและผู้สนใจงานเบญจรงค์ได้เข้ามาศึกษาดูงาน หรือถ้าหากใครสนใจอยากลองทำเป็นอาชีพเจ้าของร้านก็ยินดี “ผมมองว่างานเบญจรงค์เป็นงานศิลปะที่ต้องใช้ศาสตร์หลากหลายด้านทั้งความคิดสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ ความอดทน และความรักในเครื่องเบญจรงค์กว่าที่ผมจะมาถึงทุกวันนี้ได้ ผมต้องใช้เวลากับเครื่องเบญจรงค์มาครึ่งชีวิต เพราะองค์ความรู้ของเบญจรงค์มีอยู่

มากมายให้เราเรียนรู้ทั้งชีวิตก็ยังไม่หมด ผมจึงยินดีที่จะถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้ ที่สนใจ เพราะเบญจรงค์เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมของชาติ เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่กำลังจะสูญหายไป ทุกวันนี้ช่างฝีมือก็มีน้อยลงทุกที เด็กรุ่นใหม่ก็ไม่เห็นคุณค่า งานโบราณเพราะหันไปสนใจเทคโนโลยีกันหมด แต่ผมกลับเห็นว่าหากเราเรียนรู้และสืบสานต่อไปได้จะเป็นสิ่งที่คุ้มค่า เพราะเป็นงานที่สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสามารถส่งต่อไปรุ่นลูกรุ่นหลานต่อไปในอนาคต”

ภาพประเพณีลอยกระทง